

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 143. — ŠTEV. 143.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 20, 1934. — SREDA, 20. JUNIJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

NAVDUŠENOST POJEMA, NEZADOVOLJSTVO RASTE

GOERING IN VON PAPEN PRIZNAVATA SPOR

Nemčiji preti zopet revolucija. — Hitler jo more do-
voliti ali pa zadušiti. — Goering o sedanjem kri-
tičnemu položaju tretjega cesarstva.

BERLIN, Nemčija, 19. junija. — Nazijski pruski
ministrski predsednik general Herman Wilhelm
Goering je pruskemu državnemu svetu povedal, da
navdušenje tretjega cesarstva ponehuje in da neza-
dovoljstvo narašča in da je odvisno samo od Hitler-
ja, ako je druga revolucija potrebna ali ne. Goering
pravi, da bo stranka narodnih socializmov, ako reče
Hitler "da" sledila njegovemu klicu, ako pa reče
"ne", tedaj bodonazijski zdrobili vse one, ki bodo
skušali vprizoriti novo revolucijo.

Goering je podal to izjavo tekom svojih izjavanj
o Hitlerjevi "mojsterski potezi" v zunanji politiki.

"Vporaba novih in bolj radikalnih in revolucij-
narnih metod," je rekel Goering, "bi komaj prine-
sela kako izboljšanje, toda ni v naši moči odločiti, ako
je potrebna druga revolucija. Prvo revolucijo je u-
kazal "der Fuehrer" in Fuehrer jo je končal. Ako
Fuehrer želi drugo revolucijo, tedaj bomo jutri stali
na ulicah, ako tako želi. Ako pa tega ne želi, tedaj
bomo zdrobili one, ki hočejo napraviti revolucijo
proti želji Fuehrerja.

Goering pa je tudi omenjal sedanjí kritični polo-
žaj tretjega cesarstva.

"Sedaj prehajam na zelo pomemben in mučen
predmet," je rekel. "Pogosto slišim, da zaupanje
bledi in da narašča nezadovoljstvo, in če kdo pre-
išče stanje vseh zadev, mora spoznati dejstvo, da je
brezdvomno mnogo vzrokov za nezadovoljstvo.

"Skrbeti moramo, da ne igubimo zveze s svojim
narodom. Mislím, da ni dovolj, da prirejamo velike
shode, na katerih je lahko umetno razvneti navdu-
šenje. Pač pa se mi zdi, da je potrebno, da gredo der
Fuehrer in odlični možje našega gibanja sem in tja
brez napovedi in se poučijo o narodovih skrbih in
njegovih potrebah. Potrebno je, da narod čuti, da
skrbimo zanj."

BERLIN, Nemčija, 19. junija. — Kritiziranje
podkanclerja Franz von Papena, ki je najsmelejše
kritiziranje, ki je prišlo od kake tako visoko stoječe
osebe v Nemčiji, odkar je Hitler prevzel vlado v ja-
nuarju leta 1933 — je doseglo poseben pomen, ko
je bilo naznanjeno, da je nemški poslanik v Rusiji
grof Rudolf Nadolny odstopil. To je prva odstrani-
tev iz vladnih vrst, odkar je odstopil kot gospodar-
ski minister dr. Alfred Hugenberg v juniju lanske-
ga leta.

Nadolny se je pripravljaj na odstop že od maja,
ko je skušal pregovoriti Hitlerja, da sprejme sovjet-
ski predlog za nenapadalno pogodbo, kateri pred-
log je podpiral tudi zunanji urad.

Ker je Nadolny prijatelj družine predsednika
Hindenburga in je odstopil kot poslanik v Moskvi
in ker je von Pappen kritiziral sedanjí nemški si-
stem, je skoro jasno, da hoče Hindenburg dovesti
nazijske ekstremiste do pameti.

Von Pappen je obsojal kanclerja Hitlerja, ker je
odklonil rusko ponudbo za nenapadalno pogodbo
in pri tem ni poslušal prigorvarjanja poslanika Na-
dolnyja in zunanjega ministra barona Konštanta-
na Neuratha, ki se je tudi zavzemal za tako pogod-
bo med Nemčijo in Rusijo.

Hindenburg se sedaj nahaja na svojem posestvu
v Neudecku v vzhodni Prusiji, v domovini nemških
plemenitašev in veleposestnikov, ki so Hindenbur-
govi prijatelji in so ga že pogosto skušali pridobiti
za svoje ideje glede vlade v Nemčiji.

Konec zasedanja 73. kongresa

PREDHODNJA POSVETOVANJA ZA KONFERENCO

V Londonu so se pričela
posvetovanja za morna-
riško konferenco. —
Ameriški delegati mol-
če.

London, Anglija, 19. junija. —
Angleška in ameriška delegacija
je pričela prvo predhodnje posve-
tovanje za mornariško konferenco
leta 1935. Pri prvem posvetovanju
so Amerikanci molčali.

Obvritveno se je izpolnil dolg
govor angleškega ministrskega
predsednika Ramsey MacDonalda,
ki se je zavzemal za svetovni mir.

Nobena stranka ni predložila
nikakega načrta in kot se pričaku-
je, Amerikanci na teh predhod-
njih posvetovanjih tudi ne na-
meravajo postaviti nikakega načrta.

Ameriško stališče bo ostalo ved-
no isto, namreč, da Združene dr-
žave na mornariški konferenci le-
ta 1935 ne marajo postaviti svojega
načrta in da predsednik Roose-
velt ne bo objavil nikakega poseb-
nega poziva.

Ker Angliji niso stavili nika-
kih predlogov, so delegati skleni-
li, da se seja do srede odlogi. Med
tem časom pa bosta obe stranki
proučevali japonsko stališče glede
bojne mornarice. Z Japonci se se-
daj ne bodo posvetovali, ker se
hoče Anglija posvetovati najprej
z vsemi drugimi državami posa-
mi. Angleško-japonska konferen-
ca bo mogoče sklicena šele v enem
meseču.

Ameriška politika bo, da se bo-
do delegati z duhom in dobro vo-
lje udeležili vseh posvetovanj in
bodo tudi sedeli pri mizi, ko se bo-
do vršila pogajanja med Anglijo
in Japonijo, pri tem pa bodo ved-
no zagovarjali potrebo za razoro-
žitvo mornarice.

Kot se sliši iz zanesljivih kro-
gov, namerava Japonska postaviti
svoje predloge, v katerih se bo za-
vzemala za neomejeno mornari-
ško moč in bo tudi zapustila kon-
ferenco, ako bodo njene zahteve
zadele na odpor.

PARAGVAJCI BAJE ZMAGUJEJO

Assuncion, Paragvaj, 19. juni-
ja. — Obrambni minister nazna-
nja, da so se morali Bolivijci po
hrvatskih bojih umakniti v velikem
neredu. Sovražnik je pustil na bo-
jišču 600 mrtvih in veliko množi-
no vojnega materiala. Med ujet-
niki je mnogo čilskih častnikov,
ki so kot prostovoljci vstopili v
bolivijsko armado.

La Paz, Bolivija, 19. junija. —
Tretja bolivijska divizija je odbi-
la tri hude paragvajske napade v
okrajih Canadja Carmen v Chaco.
Paragvajci so imeli 200 mrtvih in
okoli 1000 ranjenih.

BOMBA V MADRIDU

Madrid, Španija, 19. junija. —
Na stopnicah parlamenta se je raz-
poila bomba, ki pa ni napravila
nikake škode.

JEKLARSKI DELAVCI V WASHINGTONU

Voditelji jeklarske unije
bodo imeli konferenco z
Miss Perkins. — Upajo,
da bodo tudi govorili s
predsednikom.

Washington, D. C., 19. junija.
Voditelji jeklarske unije so prišli
v Washingtonu v namenu, da se
posvetujejo z avstrijemskim posredoval-
nim uradom, da bo skušal za ved-
no odstraniti stavko, ki še vedno
visi nad jeklarsko industrijo.

Voditelji, katere vodi predse-
dnik Amalgamated Association of
Steel, Iron and Tin Workers,
Thige, imajo dogovorjen sestanek
in konferenco z delavsko tajnico
Perkins, pozneje pa tudi upajo,
da jih bo sprejel predsednik Roo-
sevelt.

Med delavsko delegacijo je bil
predsednik American Federation
of Labor, William Green.

Unija zahteva, da je imenovan
odbor za poravnavo treh mož, ka-
terih eden bo zastopal delavce,
drugi industrijo, tretji pa bo ne-
pristranski. Poleg tega zahteva
unija takojšnjo vpeljevanje kolektiv-
nega pogajanja z industrijaleci.

Zastopniki unije še nimajo do-
govora s predsednikom za se-
staneček, toda predsednik želi priti
z njim čim prej v dotik, predno
bo odšel na počitnice proti koncu
tega meseca.

KONEC STAVKE ZDRAVNIKOV

Montreal, Kanada, 19. junija. —
Tridnevna stavka zdravnikov v
šestih največjih bolnišnicah v
Montrealu je bila končana, ko je
odstopil ravnatelj bolnišnice No-
tre Dame dr. Sam Rabinovich, ki
je žid in zaradi katerega so zdrav-
niki zastavkali.

1300 bolnikov je bilo prizade-
tih vsled stavke. Oskrbovali so jih
bolniške strežnice, usmiljenke
in privatni zdravniki.

OBSOJENI NEMŠKI PASTORJI

Berlin, Nemčija, 19. junija. —
Pet protestantskih pastorej je
bilo obsojenih na zaporno kazen
od treh tednov do šest mesecev.
Sodišče ni natančno pojasnilo ob-
dolžnice in samo pravi, da so bili
obsojeni, ker so napadali vlado.

Dva pastora sta bila oprošte-
na, dva pa se bosta mogla izogni-
ti zaporni kazni z visoko globo.

HITLER JE DOBIL TOŽBO.

Pariz, Francija, 19. junija. —
Kanceler Hitler je dobil "književ-
no tožbo".

Neko francosko sodišče je od-
redilo uničenje vseh izvodov fran-
coske izdaje Hitlerjevih knjige
"Mein Kampf" (moja borba), ker
je bila knjiga predstavljena brez
pisateljevega dovoljenja.

V svoji tožbi je Hitler po svo-
jem založniku zahteval za vsako
dosedaj prodano knjigo 1000 fran-
kov. Sodišče pa je bilo mnenja,
da je dovolj en frank ter je Hit-
lerju dovolilo to odškodnino. Za
vsako knjigo, ki bo prodana po
sedanjí sodnijski odločbi, pa je
sodišče naložilo kazen 100 fran-
kov.

PODERŽAJEVA ARETIRANA

Duajska policija je pre-
iskala Poderžajevo sta-
novanje. — Njegova že-
na je imela obleko Tuf-
versonove.

Skrivnost, ki zakriva newyorško
odvetnico Miss Agnes Colonia
Tufverson, ki se je 4. decembra
poročila s stotnikom Ivanom Po-
deržajem, postaja vedno večja,
kar je razvidno iz naslednjega:

Dunaj: Policija je v Poderža-
jevem stanovanju našla kovčeg s
stvarmi pogrešane Miss Tufver-
sonove. Poderžaj je tam živel s
Franczinjo Marguerite Suzanne
Farrand, ki je bila po najdbi kov-
čega aretirana.

Brighton, Anglija: Policija je
naznanila, da je našla na železni-
ški postaji kovčeg z ženskim trup-
lom, brez glave, rok in nog. Pre-
iskava je dogajala, da to ni truplo
Tufversonove.

Beograd: Živka Bradarić je
izjavila pred policijo, da je bila
13. oktobra 1926 v Beogradu po-
ročena s Poderžajem, da se je pa
od njega ločila 16. novembra 1933,
malo pred Poderžajevim odho-
dom v Združene države. Predno
je odšel, ji je še odnesel jugoslo-
vanskega denarja v vrednosti
\$10.000.

New York: 4. decembra se je po-
ročil z newyorško odvetnico Miss
Agnes Colonia Tufverson, ki mu
je izročila \$34.000. Redno sta
imela odgovotnosti na ženitovansko
potovanje v Evropo.

Poleg tega pa je bil Poderžaj še
tudi poročen s Elli Hansen, hčer-
jo bogatega bankirja v Kodanju
na Danskem in baje tudi z neko
bogato Švedkinjo.

Ko je policija na Dunaju hote-
la preiskati Poderžajevo stanova-
nje, je srečala njegovo ženo Mar-
guerite Suzanne Ferrand pred hi-
šo. Bila je zelo zbegana in polici-
ja jo pozove, da gre v stanovanje.
Tam je našla več kovčegov. Ko so
odprli velik zelen kovčeg, so na-
šli novo obleko, dve ovratni veri-
žici, zaplestnice, usnjate rokavice,
dve knjigi in ženski kožuh, kar je
bilo vse last Miss Tufversonove.
Poderžajeva žena je celo imela na
sebi rdečo obleko, ki je bila last
Tufversonove. Knjige pa so nosi-
le podpis Tufversonove.

Newyorška policija še dalje pre-
iskuje stanovanje Tufversonove
in zlasti peč za sežiganje smeti v
stanovanjski hiši, ako bi bilo mo-
goče najti kak ostanek Tufverson-
ove, ako bi jo bil Poderžaj sežgal
in vrzel v peč.

Da bi mogla newyorška policija
doseči Poderžajevo izročitev od
avstrijskih oblasti, je dvignila za
sedaj proti njemu samo obdolžbo
tativne, ker so se v njegovem sta-
novanju našle stvari, ki so bile
last Tufversonove.

DILLINGER BLIZU DULUTHA

Duluth, Minn., 19. junija. —
Oblasti so na straži vsled poročila,
da se nekdo viden Johna Dillinger-
ja v bližini Dulutha.

Detektiv Moore je sporočil po-
liciji v Duluthu, da je streljal na
dva moža, ki sta se peljala z av-
tomobilom, katerega je zasledoval
iz Pine City v Moose Lake. Moore
pravi, da je bil eden med njima
podoban Dillingerju.

KONGRES JE DOVOLIL REKORDNE IZDATKE

Dovolil je znižano vrednost dolarja. — Predsedniku
je dal mnogo drugih pravic. — Dovolil je Filipi-
nom neodvisnost.

WASHINGTON, D. C., 19. junija. — 73. kon-
gres, ki je dovolil rekordno svoto izdatkov približno
\$6,800,000,000, je bil odgođen ob 12.45 ponoči.
Ta kongres je dovršil naslednje poglavitno delo:

Izdatki — dovolil je nad
\$5,000,000,000, od česar gre po-
lovica za pomoč.

Davki — zamašil je luknje,
skozil katere so mogli bogataši
zbežati, da jim ni bilo treba pla-
titi davkov. Znižal je davke na
manjše dohodke.

Carina — predsedniku je podeli-
l pravico znižati jo ali zvišati za
50 odstotkov in sme sklepiti med-
sebojne trgovske pogodbe s tuji-
mi državami.

Denar — sprejel je zlato posta-
vo, po kateri je predsednik znižal
vrednost dolarja na 59.06 prejšnje
veljave ter je določil, da držijo
Združene države svojo rezervno 25
odstotkov v srebru.

Borza — poslovanje borze je po-
stavljeno pod strogo nadzorstvo
zvezne vlade.

Zločinstvo — zvezni oblasti je
podelil oblast, da zasleduje po-
vseh državah gangsterje in zlo-
čince; določil je nagrado \$25,000
za vjetega "javnega sovražnika".

Zračna pošta — dovolil je raz-
veljaviti stare pogodbe in je na-
ročil predsedniku, da imenuje ko-
misijo, ki bo izdelala nov načrt za
avijetiko.

Poljedelstvo — sprejel je Bank-
headova in Kerozova predloga za
kontrolno pridelka tobaka in bom-
baža. Dovolil je farmerjem, da
imajo pravico v šestih letih odku-
piti vsled neplačanega dolga iz-
gubljene posesti.

Mornarica — dovolil je zgradi-
ti 101 novo bojno ladjo v dobi še-
stih let.

Delavstvo — dal je predsedni-
ku moč, da postavi odbor ki bo
jamčil za kolektivna pogajanja.

Industrija — dovolil je zveznim
rezervnim bankam, da posodijo
podjetnikom, ki ne morejo dobiti
posojila pri bankah.

Filipini — dovolil jim je neod-
visnost s pripravljenjo 10 do 12-
letno dobo.

TELE Z OSMIMI NOGAMI

Flushing, Ohio, 19. junija. —
Na farmi Davida Vanourena je bi-
lo rojeno tele z osmimi nogami.
Toda tele je bilo rojeno mrtvo in
Vanouren ga bo nagačil.

ZARO AGA JE ZOPET V BOLNIŠNICI

Istanbul, Turčija, 19. junija. —
Zaro Aga, ki ji najstarejši mož
na svetu, je zaradi tresenja in vi-
sokoe vročine šel zopet v bolniš-
nico.

Njegova postarna hči Gullu Ha-
noum je pri njegovi bolniški po-
steljki. Rekla je, da je bil njen oče
zelo razburjen, ker nekateri ne
verjamejo, da bi bil v resnici star
164 let.

Zaro je bil pred kratkim izpu-
ščen iz iste bolnišnice.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakster, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For whole year in advance	For New York for whole year	For New York for whole year
..... \$8.00	 \$8.00	 \$8.00
For 6 months in advance	For New York for 6 months	For New York for 6 months
..... \$4.50	 \$4.50	 \$4.50
For 3 months in advance	For New York for 3 months	For New York for 3 months
..... \$2.50	 \$2.50	 \$2.50
Subscription Yearly \$8.00		

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališče naznani, da utirje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MESTO ZLATA BLAGO

Ko je te dni državni tajnik Cordell Hull v svoji spomenici na angleško vlado omenil, da more biti vojni dolg plačan tudi "in kind", t. j. v blagu, prav gotovo pri tem ni mislil na popošiljatev vsakovrstnega blaga.

Celo demokrati, ki načelno nasprotujejo carinskemu sistemu, niso za to, da bi tukajšnjim tovarnarjem in trgovcem tuje blago delalo konkurenco.

Vendar pa je imel Hull prav in je delal popolnoma v skladu s običaji evropskih državnikov in diplomatov, da je za slučaj, da tamošnje vladne svojega vojnega dolga nečejo ali pa ne morejo plačati v gotovini, pokazal na potrebo, da morajo Združene države biti na kak način odškodovane.

Kaj pa washingtonska vlada misli pri izrazu "in kind", da ne bi bilo treba vojnega dolga črtati, moremo samo domnevati.

V angleški poslanski zbornici je te dni nek poslanec predlagal, da naj Anglija Združenim državam odstopi Bermudske otoke za povračilo vojnega dolga.

Tudi v Ameriki so državniki že razmišljali o slični rešitvi problema vojnega dolga. Toda kak dobiček bi imela Združene države od te skupine 360 otokov, od katerih jih je samo dvajset obljubljenih?

Anglijo ti otoki veljajo mnogo več, kot pa od njih prejema in tudi ti so v poljedelskem in trgovskem smislu brez vsakega pomena.

Ker ima Anglija na teh otokih svojo utrjeno mornariško oporo, so ji s tem povrnjeni njeni veliki izdatki za otoke. Ker pa se otoki nahajajo v bližini ameriške celine, jih Združene države v mornariške namene pač ne potrebujejo. Morebiti bi pri tem prišlo v poštev dejstvo, da bi bil s tem angleški vpliv na zapadni polobli znatno zmanjšan.

Državni tajnik Hull najbrže ni mislil na to rešitev problema. Ni mu bilo treba niti misliti na izpolnitev obveznosti v obliki blaga. Mogoče je mislil na kako plačilo, ki bi bilo mesto plačila. In tukaj je angleška pomorska trgovina, ki bi mogla mesto plačila vojnega dolga biti prepuščena Združenim državam. Tukaj bi mogla Amerika izkoristiti trgovino s Kanado in mogoče še s katerimi drugimi angleškimi posestvi.

Zadeva vojnega dolga je prišla na zelo obsežno polje in bo mogoče ugodno rešena po Hullovem načinu "in kind".

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANEŠLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.50	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 26.25	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 39.38	Lir 500
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 78.75	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali lirah dovoljeno le bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$5.00	morate plačati	\$ 5.75
" " 10.00	" "	" 10.75
" " 15.00	" "	" 15.75
" " 20.00	" "	" 20.75
" " 25.00	" "	" 25.75
" " 30.00	" "	" 30.75
" " 35.00	" "	" 35.75
" " 40.00	" "	" 40.75
" " 45.00	" "	" 45.75
" " 50.00	" "	" 50.75

Prejemnik gota v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Največ nakazila izvršujemo po Časni Listi za priročnik 61.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 West 18th Street, New York, N. Y.

PRIVATNA ALI JAVNA LAST UTILITET?

Ali naj bo lastnik utilitet, t. j. podjetij, ki preskrbujejo z elektriko, plinom, telefonom, prometom in sličnimi javnimi potrebščinami, javnost ali privatne družbe? O tem se vodi velika borba.

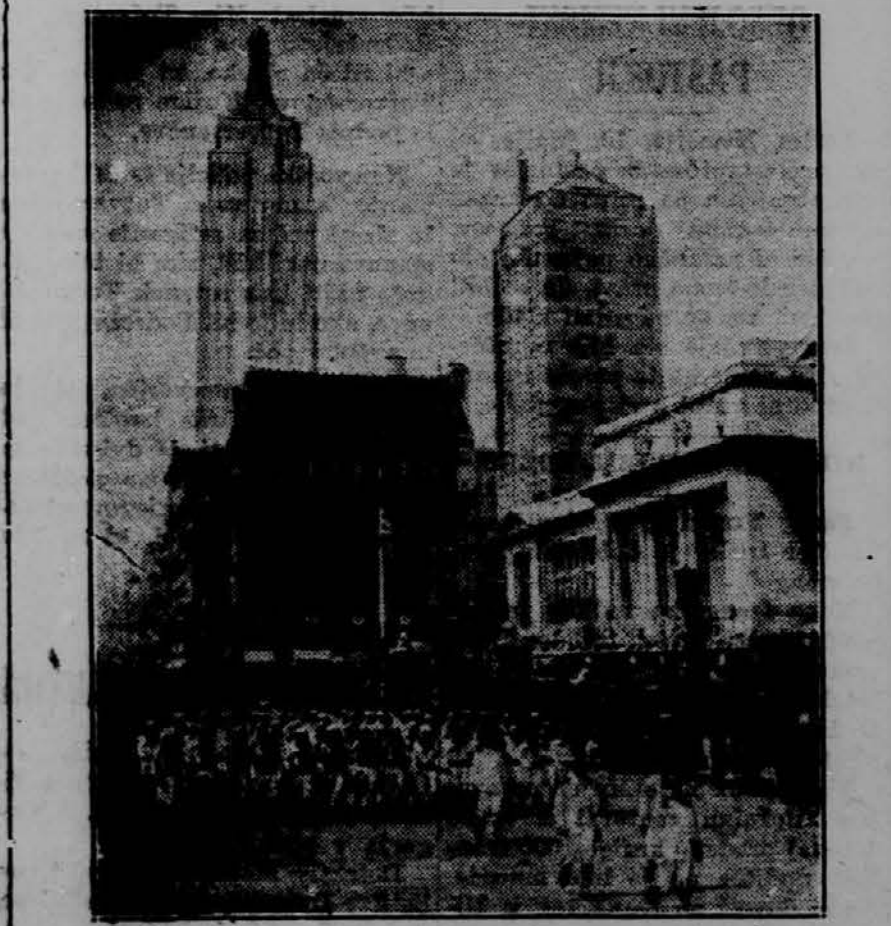
Nasprotniki javne lastnine trdijo, da ameriška tradicija je proti tekmovanju vlade s privatnimi podjetji. Poudarjajo, da se je Amerika razvila v industrijalno velesilo vsled svobodne inicijative in konkurence. Zanimajo, da bi vladno podjetje moglo obratovati z enakim uspehom kot privatna družba, češ, da ni zadostnega nagona za iznajdljivost in eksperimentiranje in da je nevarnost korupcije in grafta v javno upravljenih utilitetah. Nekateri smatrajo, da javna lastnina utilitet je sploh socialistična ideja, ki je v proslovju z ameriškim individualizmom.

Oni, ki zagovarjajo javno lastnino utilitet, pa spominjajo, da federalna vlada je od samega začetka upravljala slične službe kot na pr. pošto in da je v sili tudi prevzela upravo prometnih sredstev. Večina mest itak upravlja svoj lastni vodni sistem. Gotovo je nesposobnosti in grafta v javnih upravah, ali tudi privatne družbe niso prez njega. Odkar je nastala sedanja depresija, razodela so se dejstva, ki pokazujejo pretiran razvoj, nezdravo financiranje in neodgovornost v privatnih upravljenih utilitetah. Majhno število korporacij lastuje veliko število utilitet na monopolistični podlagi in iztirjajo pretirane stroške od konsumentov. Dejanski monopol se udeležuje potem istih oseb v upravnih svetih raznih korporacij. Tako se je zgodilo, da l. 1929 so direktorji v nekaterih newyorških bankah imeli 2400 direktorov v drugih korporacijah. Po mnenju zagovornikov javne lastnine je premoč kapitala, nakopičenega v velikih podjetjih postala socialna nevarnost. V teoriji javne komisije kontrolirajo utilitete, ali vladne politične moči teh korporacij ta kontrola je jako omejena. Nasprotni trditvi, da utilitete v javni lasti ne bi uspešno obratovale, zagovorniki javne lastnine navajajo Ontario-Hydro, kot primer dobro upravljanje vladne utilitete, ki je prinesla veliko korist mnogim občinam Delovne Tennessee Valley avtoritete pa tvori največje zaupanje o njih, ki zagovarjajo javno lastnino. Tu imajo vladne naprave preskrbovati kar mnogo držav z električno silo in razsvetljavo in nova industrijska središča nastanejo na kooperativni podlagi.

FLIS.

Advertise in
"Glas Naroda"

AMERIŠKA VOJNA MORNARICA V NEW YORKU

31. maja je prišlo v newyorško pristanišče celo ameriško vojno brodovje. Bojne ladje, po številu 110, so se razpostavile po reki Hudson. Na sliki je videti mornarje, ko so dan po prihodu v New York priredili veliko parado po 5th Ave.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOKOČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

15. junija je umrla v St. John's bolnici v Clevelandu Mrs. Mary Vihar, soproga dobro poznane Anton Viharja, ki ima restavrant. Poleg soproga zapušta tudi štiri hčerke, katerih tri so poročene, in enega sina.

15. junija je umrla v Clevelandu rojak Anton Zgone. Ranji je bil doma iz vasi Gradišče, far-Rob, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti. Tu zapušta žujočo soprogo in pet sinov.

V Chicagu je umrla Mary Kremesec, rojena Vukšinič, stara 64 let, doma iz Cvrčakov pri Metliki v Beli Krajini. Podlegla je operaciji na slepiču. V Ameriki je bivala 41 let, do malega ves čas v Chicagu, ter zapušta moža, dva sinova in tri hčere.

Pred nekaj dnevi je bil aretiran v Chicagu neki 23-letni Mike Marijanovič, ki je obtožen tatvine avtomobila, ki pa je bil pod kaveijo, katero sta podpisala njegova mati in neka sosedka, izpuščen na prosto. Da povrne uslugo, je Mike vzel mater in sosedo na vožnjo v drugem avtomobilu. Tekom vožnje pa je skočil k avtu neki moški in izjavil, da je to njegov avto, ki je izginil. Fant je pobegnil in policija je prišla ženski, ki sta se komaj izmotali iz kaše. Mladi Marijanovič je bil kasneje prijet in je dejal, da ima zmerom "kak avto v rezervi".

Iz Californije se poroča, da je bila Frances Tavcar izpuščena iz zaporu v Los Angelesu, ko je neki John Allison podpisal kaveijo zanjo. Zadnjo soboto pa je Allison prejel od Tavcarjeve pismo, v katerem mu piše, naj iščejo njeno truplo ob obrežju Santa Monica. Z iskanjem so začeli takoj, a do zdaj še ni znano, če so kaj našli.

Z lizolom se je hotela zastrupiti v Waukeganu, Ill. rojakinja Mrs. Mary Celarec. Poklicana je bila policija, ki je s težavo vdrla v sobo, kamor se je bila omenjena zaprla. V bolnišnici so ji izprali želodec in je upanje, da okreva. Po mnenju policije je ženska storila samomorilni poskus radi prepira z neko sosedo ali pa vsled slabega zdravja.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Slovensko podporno društvo "Bratska Zveza", št. 140, SNPJ, vabi vse naše rojake na svoj piknik, ki se vrši v nedeljo, 24. junija 1934 v Emerald Park, 88-24 Myrtle Ave., Glendale, L. I.

S tem piknikom bo v zvezi proslava 30-letnice obstanka S. N. P. J. Vsled tega še posebno vabimo cenjena društva in posamezne rojake, da nas ta dan posetijo. Uslugo vam vrnemo ob prvi priložnosti.

Igrala bo izvrstna godba za ples; tudi za pijačo in jedla bo v vseh ozirih preskrbljeno; na programu je tudi tombola za dobiteke itd.

Piknik se začne ob 2 popoldne; vstopnina znaša 25 centov.

Za obilno udeležbo se priporoča Odbor "Bratske Zveze".

500 DOLARJEV ZASLUŽKA NA MINUTO

Soproga ameriškega predsednika Roosevelta, Mrs. Rooseveltova, je imela te dni šest minut trajajoče predavanje v radiju. Za svoj trud je prejela 3000 dolarjev nagrade. Ko je bilo predavanje končano, nagrada je izplačana, so izročili Mrs. Rooseveltovi pismo z vprašanjem, kaj misli o svojem zaslužku. Prezidentova soproga je izjavila, da ga ni svetu človeka, ki bi mogel s svojim trudom po pravici zaslužiti 500 dolarjev na minuto. Zaradi tega je nakazala vseh 3000 dolarjev neki dobrodušni ustanovi s pripombo, da ji te nagrade ni prinesel njen osebni trud, marveč pozicija njenež moža, ki stoji na čelu Zdržav.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"
je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.
\$1.50
(2 KNJIGI)
V zaloga ima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Skupni Izleti v Jugoslavijo:

PARIS, 30. junija v Havre
Karta do Ljubljane \$115.54; za tja in nazaj \$204.50

ILE DE FRANCE, 7. in 28. julija v Havre
Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

AQUITANIA v Cherbourg, 27. junija in 14. julija
BERENGARIA v Cherbourg, 5. julija
Karta do Ljubljane \$119.24; za tja in nazaj \$206.50

EUROPA v Cherbourg, 12. avgusta
HAMBURG v Cherbourg, 19. julija
Karta do Ljubljane \$122.54; za tja in nazaj \$211.50

Posebno priporočamo izlet s parnikom **AQUITANIA**, due 14. JULIJA, katerega bo vodil naš rojak Mr. EKEROVIC, ki je uradnik pri Cunard Line, in pa izlet s parnikom **EUROPA**, 12. AVGUSTA, katerega vodi izkušeni uradnik Mr. GOYDICH od North German Lloyd. Oba imata dovoljkušenj, ker sta vodila že mnogo izletov v Jugoslavijo, zato bo gotovo vsak zadovoljen, ki se teh izletov udeleži.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljše prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletnekušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljše jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

TAKA SO DANAŠNJA DEKLETA...

V Dantonu živi lep in postaven fant, dober delavec, ki ima edimole to slabo lastnost, da se malo preveč za ženskami ozira. Na žentev ni še nikdar resno pomislil. Za žentev je vedno čas — pravi.

Lansko poletje se je seznanil z osemnajstletno navihanko. Reci-mo, da ji je Mary ime. Da pa tudi on ne bo brez imena, ga bom za Toneta krsil. Ona je bila ko živo srebro. Lepa in postavena, da se je ves moški svet oziral za njo.

Seznanila sta se na nekem pikniku.

POTREBNA JE TUDI PASJA ČISTOKRVNOST

Hitlerjeva Nemčija se tako zavzema za pristno arijsko kri, da je kmetijsko ministrstvo naročilo ravnatelju berlinskega socialnega muzeja, prof. Hilzheimerju, naj ugotovi "pristno nemška" pasja plemen, ki so živela na nemškem ozemlju od najstarejše dobe. Prof. Hilzheimer je odredil razkopavanje na področju nekaterih starih nemških gradov in našel veliko število ostanjakov ter celo posnemenih mumij. Zdaj je objavil poročilo o "zajamčeno nemški pasji rasi" ter poznejših tujih vplivih, ki so kvarili pristno domačo pasjo kri. Za plemenite "pasje Arije" so proglase dane doge, nekoč Bismarckova priljubljena pasma, in kratkodlaki foksteriji, ki so zdaj v modi. Na pasjem pokopališču iz II. stol. po Kr., blizu kraja Linau, je našel raziskovalec tudi veliko ostankov jazbecarjev, ki so s tem povisani v čistokrvne arije.

Knjige Vodnikove Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.35, — **\$1.—**

lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti. Ako čakate tako dolgo, da knjige izidejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th Street, New York, N. Y.

niku. Bila je nedolžna in poštena ljubezna. Včasih sta šla v kinematograf, včasih v park. To je bilo vse. Niti dotakniti se je ni smel. V štirih mesecih je ni niti enkrat poljubil. Ubogi Tone, koliko si moral prestati.

Prižal se je zima.

— Him — si je mislil Tone — tako pa ne bo šlo. Saj sem imel včasih še nekaj sreče pri ženskah. In je šel in najel nekeje v Bronxu, še precej čedno stnovanje; dve sobici in kuhinjo. Kuhal si je sam, stanovanje mu je pa postarša sosedo pospravljal. Mary ni ničesar povedal o tem.

Nekega mrzlega decembrskega večera ji pa reče:

— Prihodnjo soboto je moj rojstni dan. Če hočeš, bova malo pohajala po New Yorku.

— Čemu pa ne — je rekla Mary. Tone je pa splaval v doveta nebesa.

Napočila je težko pričakovana sobota.

Tone je kupil v delikatesnem storu najslajših jedil, pri Italijanu pa galono starega vina in postavil vse skupaj v ajbaksu. Stari sosed je naročil, naj mizo lepo pregne in pripravi in naj skrb, da bo stanovanje zvečer prijetno zakurjeno. Obkel je najboljšo obleko in šel k barberju, da ga je obrij in ostrigel ter ga z vsemi žavbami namazal. In tako je bil Tone tistega večera zares z vsemi žavbami namazan.

Točno ob dogovorjeni uri sta se sestala. Mary je bila strašno zapeljiva v svojem novem kožusku.

— Ali si povedala doma, da Te ne bo? — Seveda.

— Ali so Ti verjeli? — Čemu bi mi ne?

— Kaj bi stala tukaj na cesti? Taki bom najel, da se bova maio po Central parku vozila.

— Saj res, — je odvrnila, in stopila sta v taksi.

Hotel jo je objeti, ona ga je pa takoj osorno zavrnila:

— Nobenih neumnosti. Če ne, takoj poliemana pokličem.

In Tone se je vdal v božjo voljo.

Ko sta bila sredi parka, je previdno začel:

— Ti, ali veš najnovejšo novico? Svoje stanovanje imam.

— Ja? Česa ne poveš? — Vse ji je opisal in povedal; še dosti več kot je bilo res. Med tem je pa soferju stisnil v roko naslov svojega novega doma. Sofer je obrnil.

— Kam se pa peljava? — Boš že videla.

Pa polurni vožnji je sofer ustavil.

— Kje sva? — Pred mojim stanovanjem. V četrtem nadstropju je. Veš kaj, čemu bi zmrzovala na ulici? Stopi k meni, bova malo povečerjala. Začudeno ga je pogledala.

— Kdo pa misliš, da sem? Za nič na svetu ne grem.

Takrat je pa odprl Tone zavornice svoje zgovornosti. Dokazoval ji je, da bo v njegovem stanovanju tako varna kakor doma pri materi, da ne bo nihče vedel za obisk, da ne stanuje v hiši nobena slovenska družina, in tako dalje in tako dalje.

Tone je znal govoriti in Tone jo je zares omečal.

— Ja — je rekla slednjič — pa boš siten. — Pa me boš hotel poljubiti, pa me boš hotel objeti.

— Zdaj je pa udarila ura — si je mislil Tone in je tako prisegel, da so kar iskre kazale, da se je niti dotaknil ne bo.

— Him — se je še vedno obotavljala. — Ali smem verjeti tvoji prisegi?

Po rusko in po madžarsko, po laško in hvaško je zaklel, da ni še nikdar prelomil svoje prisrge. Povedal ji je, da je bil pri soldatih in da ve, kaj je prisega.

— Torej res ne boš prelomil prisrge? — ga je vprašala in mu mrzlo pogledala v oči.

— Ne, za ves svet ne — se je zaveril Tone.

— Potem pa gubaj, potem pa ne grem — je zamrdnila in izginila v noč...

Moja psica ima mladice. Prijatelj me je obiskal s svojim petletnim sinčkom Stanlyem in ko vidi psico dojeti mladice, pravi Stanley:

— Papa, zdaj bodo pa psički mamo pojedli.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GINO ROMANO:

IZ TRME

Teško bi bilo pojasniti, zakaj sva se sprla. Potem, ko sva se ljubila dve polni leti in bila zaročena že tri mesece, sva se nekega dne sprla, en mesec pred svatbo, ko sva bila oba, jaz in Dora, silno nerazgovorna. Jaz nisem hotel popuščati, Dora tudi ne.

— Če je tako, gospod Micheli, poiščite si drugo ženo, ker Dora Franco ne želi imeti tirana za moža.

Prav zato, ker je šlo za neko malenkost, sem tudi jaz sklenil, da kljubujem od skrajnosti. Ne nasveti mojih, ne njenih sorodnikov nisem izdal in zapustil sem Milan in odšel v Rim.

Odkritostno povedano, še vedno sem imel Doro rad, bolj nego vse drugo na svetu. Ali trma je zaprta stvar in odločil sem se, da se Dori osvetim. Nekaj moj stari prijatelj mi je svetloval, da bi se takoj oženil z drugo.

— To najbolj boli ženske, kadar vidijo, da jih je človek hitro pozabil.

Tako sem začel iskati nevesto, ki bi jo zamenjal z Doro.

Dora pa med tem sploh ni dala glasu od sebe. Moram priznati, da mi je bilo zaradi tega težko pri srcu. Ali kar je bilo, je bilo, zdaj je vsega konec.

Nekega jutra sem prejel z ostalo pošto pismo, pisano z ženskim rokopisom, ki ga nisem poznal.

— Spoštovani gospod! — je pisalo v tem pismu, — meni ni neznan, da ste pred kratkim razdrli svojo zaroko. Ker pa po svojem položaju in po svoji osebnosti nisem človek, ki bi se smel zanemarjati, predstavljate vsekakor dobro partijo. Jaz poznam neko malo ekscentrično dekle na severu, ki bi se rada omožila z moškim, kakršen ste vi. Ona je iz odlične hiše, bogata, zelo lepa in mlada, ali mrzi šablono in bi se hotela omožiti na zelo romantičen način z moškim, ki ga sploh ni poznala in ki ni vedel za njo. Če bi bili pripravljeni stopiti v to kombinacijo, sporočite.

Bila je podpisana Marija Ravasio, meni popolnoma neznanu oseba.

Bil sem še pod vtisom svoje trme in sem zato takoj poslal odgovor, da pristanim in da stopim v pregovore pod pogojem: da je deklica lepa, iz dobre hiše in da ima primerno doto.

V najkrajšem času je sledil odgovor s tem-le lakoničnim obvestilom: — Prilagamo sliko; zveš se Dora, stara dvajset let; dobite čez

pol milijona lir, če se pismeno obvežete, predno vidite gospodično Doro, da se ž njo poročite. Po poroki ostanek dote. —

Naglo sem pogledal sliko in videl na nji visoko, vitko dekliško telo dovršenega stasa. Glava je bila tako dobro zamazana s tušem, da se njen obraz ni moglo spoznati. Pod sliko je bilo napisano, da je tudi glava lepa, ali da je ne morem videti zaradi potrebne diskrecije.

Poskusil sem stopiti v zvezo z neznano Marijo Ravasio, ali sporočili so mi, da pade cela stvar v vodo, ako poskušam najti gospodično Doro prej, nego se stvar uredi. To me je malo plašilo in že sem bil sklenil, da končam celo komečijo, ki sem dobil pismo od moje prve Dore. Naznanila mi je, da se dobro omoži, in sicer prav s tistim, ki ga ima rada.

Bil sem besen. Takoj sem ji odgovoril, da sem jo brezumno ljubil, da jo še ljubim, ali da se tudi jaz oženim, čeprav s samim vragom, nji vkljub. Drugo pismo sem poslal Mariji Ravasio. Napisal sem samo: — Pristanem na vse. —

Sledila je cela korespondenca in koncem tedna se je končala s sledečo pogodbo: Jaz imam odgovoriti v ponedeljek v Milanu in izročiti v Milanski banki pri okenici št. 6 pravilno pismo obvezo, da se v najkrajšem času poročim z gospodično Doro Paravicini — (priimek meni popolnoma neznan, dasi sem dolgo živel v Milanu). V odplačilo zato dobim pristen ček za pol milijona lir, ki ga bom mogel vnočiti šele potem, ko prime sem potrdilo, da sem se oženil z gospodično Doro. Ko se to zgodi, me bo čakalo v hotelu Ekseelzor pismo, v katerem se mi bo naznanil naslov stanovanja gospodične Dore in čas, ko je lahko prvič vidim.

Moram priznati, da me je evan-tura zelo zanimala, dasiravno me je vedno bolj oddaljevala od moje Dore. Ali vdal sem se v božjo voljo.

V ponedeljek sem bil v Milanu in vse se je odigralo tako, kakor je bilo določeno. Opoldne sem dobil tudi pismo, da me gospodična Dora pričakuje ob petih v vihi svojih staršev v okolici Milana. Poznal sem to vilo dobro. Bila je mala in koketna in v nji so navadno prenočevali bogati tujei. — Iz tega sem zopet sklepal, da Dora Paravicini ni iz Milana. Sicer pa sem vi-

TRAGIČNA SMRT DELAVNEGA NARODNEGA MOŽA

6. junija proti večeru se je po Poljanski dolini razširila žalostna vest, da priljubljenega oseliškega občinskega predsednika Janka Jezerska ni več med živimi. V trenutni duševni zmedenosti, drugače si tega ne morejo misliti, si je s kroglo iz samokresa pretrgal nit življenja.

Pokojnik je bil naobražen mož, dasi je bil obiskoval kot šolar le takratno zasilno ekskurzno šolo na Trbiji in pozneje obrtno nadaljevalno šolo v Zürichu. Razmerno veliko izobrazbo si je pridobil kot vztrajen samouk in je bil zaradi svojega dobrega sloga in uredniških naprednih listov uvaževan dopisnik. Pri Sokolu se je začel udeleževati že kot mlad fant, ko je pristopil kot naraščajnik k društvu v Zürichu. Pozneje bil med ustanoviteli Sokola na Savodnju. Dalje je bil predsednik organizacije JNS za občino Oselico, član strelske družine za Oselico in ustanovitelj gasilnega društva na Trbiji. Skoro ves čas po vojni je županoval oseliški občini. V političnem življenju je stal vedno v naprednih vrstah. Kot vedno za javnost delaven mož je bil za državljanske zasluge odlikovan z redom sv. Save V. razreda in z zlatoto svetinjo.

Z njim je izgubila ne le občina Oselica, ampak vsa Poljanska dolina veliko oporo v naprednem političnem življenju.

Zapustil je ta svet v najlepši moški dobi, saj je štel okrog 50 let.

Varočite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

165

Poročnik se sicer ni mogel ubraniti praznoverja ob pogledu na semovo telo, ki se je bilo tako nepričakovano poglavo v morje, vendar se je pa kmalu pomiril.

Če je začutil potrebo pošaliti se, je poklical praznovernega Bretonca in ga vprašal, če je prečital kaj novega v zvezdah, kar bi napovedovalo izpolnitev strašnega proročanja.

Toda vrli mornar je povešal glavo in odgovorjal:

— Saj ne štejem zvezd, temveč pazim, da je na ladji vse v redu.

— Dobro, dobro.

— Saj je moja dolžnost prepričati se, če so vesla na svojem mestu, če deluje krmilo.

— Da, da! — se je zasmel poročnik. — Da bi mogli na prvo znamenje spustiti vse te čolne v morje.

— Tako je, poveljnik!

— Že dobro, hvala ti! Človek ni nikoli dovolj previden.

Bretonec ni bil dostopen smehljaju. Navadno je sprejemal šale mladih častnikov, ne da bi trenil z očesom.

Bil je izboren mornar, ki se je lahko pobalal, da je sam prepotoval po morju več, nego vsi drugi mornarji "Glorieuxa".

Ljubil je svojo ladjo in ves ogorčen je sprejel vest, da jo čakata samo še dve voznji, potem ji pa slečejo vso opremo in golo prodajo.

— Vražja strela! — je godrnjal čisto, ko je zjutraj vodil umivanje krova in pospravljanje ladje; — pomisliti, da bo treba nekega dne prepustiti to krasno ladjo požrešnim trgovcem, to je strašno!

Od razburljive prigode je vrl Bretonec še bolj skrbel za svojo ladjo. Na vse je pazil, vse je moralo biti v najlepšem redu.

Od kar je bil napovedal žalostne dogodke, so mu rojile po glavi mračne misli in rad bi bil pripravil poveljnika na to, kar bi se utegnulo zgoditi.

Videli smo že, da je spravil v red vse čolne. V svojem prizadevanju ukreniti vse potrebno za vsak slučaj je hotel iti celo še dalje.

Nekega dne mu je šnila v glavo misel svetovati poročniku, naj da za poskušnjo spustiti na vodo rešilne čolne s posadko in potnicami, kakor da je treba v sili zapustiti ladjo.

Poročnik je baš govoril z zdravnikom in častniki na poveljniškem mostiču; vsi so se podčastnikovemu predlogu na ves glas zasmeli.

Vrli Bretonec je pa vrgel v morje čik prežvečenega tobaka in počasi odšel po svojih opravkih.

— To je pa res originalna misel, — se je zasmel zdravnik in se obrnil h kadetu: — vam bi kaj takega gotovo ne prišlo na misel kajne da ne?

— Pri moji veri, gospod doktor, praznoverju se ni treba smejati. Moj ded, ki je bil tudi star mornar, mi je pravil, ko sem bil še mlad...

— Dobro, dobro, — se je zasmel zdravnik, — pravljica, otroška uspavanka.

Kadet je zardel in obmolnil.

Zdravnik je pa nadaljeval:

— Ne trdim da bi se tok morske vode in vetrovi izpremenjali in da ni nič tako zahrbtnega kot je morje, toda zaenkrat se glede vremena ne moremo pritoževati.

— Res imamo idealno vreme, je pritrtil poročnik. — Od Azorskih otokov nismo daleč, kajne, gospod Depierre?

To vprašanje je bilo namenjeno praporščaku, ki je baš stal pri zemljevidu, da bi do-gual, kje je ladja.

— Od Azorskih otokov smo oddaljeni deset milj, — je odgovoril častnik. — Če se ne motim, imajo mornarji navado ustaviti se pri teh otokih, če se jim preveč ne mudi.

— Da, toda nam se preveč mudi, da bi se mogli ustavljati, — je zamrmral podčastnik.

— Kar naj pomeni, stari volk, — se je zasmel zdravnik, — da si trdno sklenil proročevati nam neprestano nesrečo.

— Če bi bilo samo to! — je vzdihnil podčastnik.

— Kaj pa še?

— Če nas enkrat doleti nesreča, moramo biti pripravljeni na vse.

— Da te bi vrag s tvojimi proročevanji! — je zagodrnjal zdravnik in obrnil podčastniku hrbet.

Ta čas je poročnik namignil kadetu, naj zapove odvzeti izgnanke nazaj v medkrov.

— Nikar se ne ustrašite vsega, kar ste slišali iz našega pogovora.

Marijana se je ozrla na poročnika:

— Saj se ne bojim, gospod, — je odgovorila, — če me zadene na tej voznji nesreča, sprejemem voljo neba... Pripravljen sam...

Poročnik je dolgo zrl za njo. Še potem, ko je ni več videl, je stal nepremično, zatopljen v težke misli.

Bil je tako zamišljen, da ni slišal korakov zdravnika, ki mu je nenadoma položil roko na ramo.

— Halo, poveljnik, — je dejal smeje, — kaj sanjate o svoji ljubezni tu na samem? No, če pa celo kapitan nori za vilo iz Salpatriere, ne morem jamčiti za nič...

Prvič je zdravnikova šala neprijetno zvenela poročnikovemu ušesu.

Poročnik je namršil obrvi, kar je ustavilo zdravnikov smeh. Potem je pa pomislil, da ne sme dati zdravniku povoda, da bi prišel na sled njegovi tajni ljubezni. Bal se je torej njegovih zbadljivk in šal, ki bi utegnile napraviti iz Marjane tarčo zasmehovanja in zaničevanja.

Tudi se je dlj tistega trenutka izogibal Marjane. Kadar je prišla na krov na izprehod, se je zadovoljil s tem, da se ji je od daleč prijateljsko nasmehnil, če ga ni nihče opazoval.

Pri Azorih niso imeli nobenega vetra, pozneje je pa zapihal ugoden veter in ladja je pihla s precejšnjo hitrostjo proti Bermudom.

Vožnja je bila prijetna in vse je šlo v redu.

— No! — je pomavljal vsako jutro zdravnik podčastniku, — še štirinajst dni tega vetra, stari čarovnik, pa bomo pluli mimo Bermud in se bližali Melhiškemu zalivu.

In res je moral podčastnik sam priznati, da se tako prijetno še ni vozil.

Minulo je še osem dni. Na ladji že dolgo niso več govorili o somu in njegovi čudni smrti.

Le tu pa tam je poskusil ta ali oni mornar z nožem izluščiti zob iz jambora.

XVII.

Kakor je napovedal zdravnik, je šla vožnja gladko. Pihal je ves čas ugoden veter in ladja je vosegla zemljepisno dolžino Nove Zemlje. Ta pogled je nekoliko razgibal posadko, ki je videla dotlej samo nebo in morje.

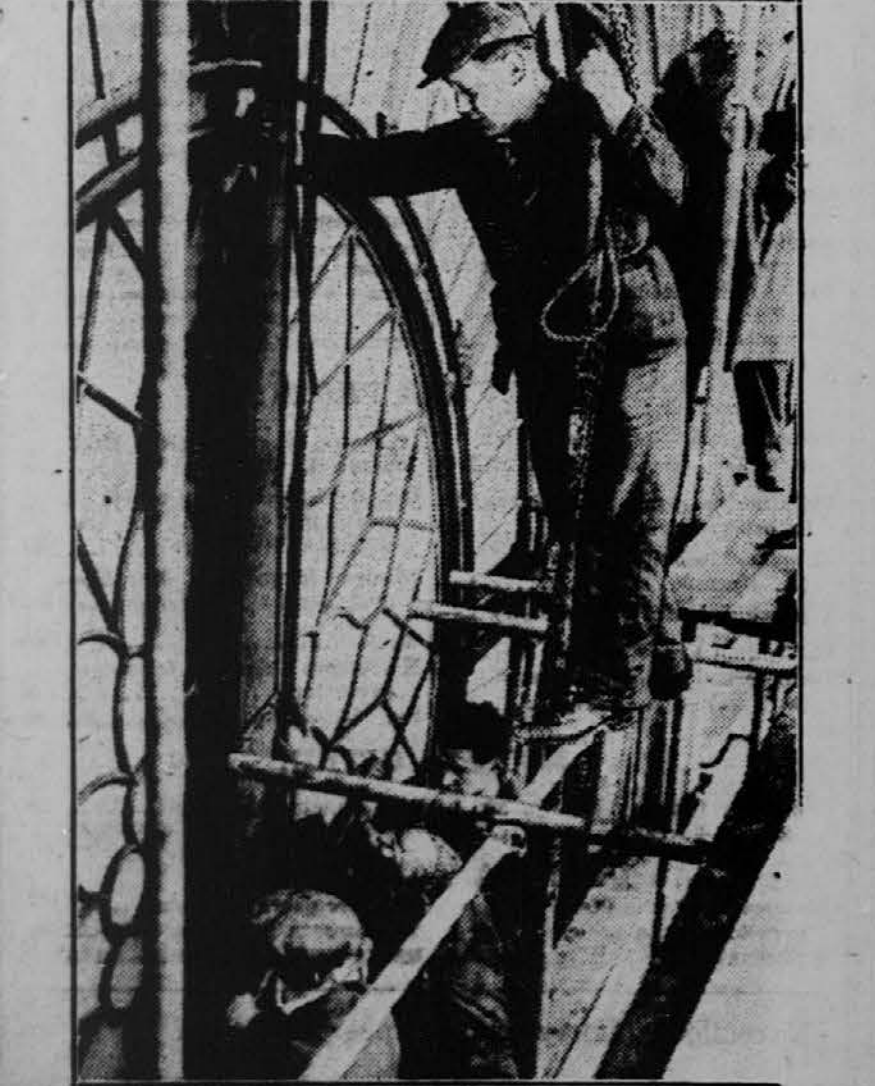
Od odhoda iz Havra so bili srečali le nekaj lačij, ki so se njih jadra nenadoma pojavila na obzorju liki krila galebov, da bi takoj izginila izpred oči.

Toda nekega jutra je priletela cela jata ptic in sedla na vrvi in drogeve vrh jambore.

Posadka je navdušeno pozdravila ptice; mornarjem narekuje namreč stara vraža, da morajo tako pozdraviti ptice, ki so priletele od daleč, da jih pozdravijo in jim oznanijo bližino Nove Zemlje.

(Dalje prihodnjič.)

URA, KI JE TEKLA NEPRESTANO 75 LET

Delavec razlaga veliko uro na palčici angleške poslanske zbornice, ki je neprestano tekla od leta 1859. To je v 75 letih prvič, da jo bodo razdelili, očistili in popravili.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASNI PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

OENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — **\$1.75**

"GLAS NARODA"

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

Tako sedi nekaj časa, kot bi iz telesa vse vodo vse življenje. Oči ima zaprte, prsi se ji dvigajo pod težkim dihanjem. Čez nekaj časa se vrzeta in poseže po pisnu. In ko se sklomi za njim, se spet s stola in pada na kolena. Z rnkami si zakrije obraz in se zlekne.

— Fred — Fred! — vzdihuje v največji bolesti.

Tako leži dolgo kot raztrgana, brez vsake moči in leden mrzaj ji lazi po životu.

Konečno se dvigne ter z mrtvimi očmi gleda okoli sebe. Z negotovimi tresočimi rokami poravnava pisno in ga še enkrat prebere, kot bi si hotela vsebino zapomniti.

Moja draga Juta,

moja draga, junaška sestra!

Ko sem se danes ločil od Tebe, sem vedel, da za mene ni več nobene pomoči in da sem se od Tebe poslovil — za vedno. Prosim Te, ljuba sestra, bodi močna in hrabra, kot si bila do sedaj in kot jaz, žalibog, nisem mogel biti. Hočem in moram iti iz življenja, Juta, — še danes! Ko bo ura bila polnoči, je potekla ura mojega življenja. Priznati Ti moram, da imam mnogo več dolgov, kot ta častni dolg, katerega bi moral do jutri zjutraj plačati. Rešiti se ne morem več, tudi nočem več živeti, ker nimam moči in trdne volje. To življenje pa, ki leži pred menoj, ni več vredno življenja.

Ne jokaj in ne toži po meni, draga Juta. Vama sem delal samo skrb in nadloge s svojo lahkomisljenostjo, naložil sem vama mnogo težkih bremen ter bi vam znova nova nalaga!

Bodi močna, junaška sestra, ker znaš to biti! Ne misli, da vaju nisem ljubil, ker vama sedaj to napravim. Tudi za vaju je boljše, ko vaju rešim vseh skrbi za mene. Svoje življenje sem zgrešil.

Mater moraš prizanesljivo in počasi na to pripraviti. Na to ne smem niti misliti, kako bo sprejela to sporočilo. Mislim ne bom na prav nič, drugače bom postal mehek in bom celo izgubil zmožnost, da slabiha izbršem iz seznama živčevih. Zadnjikrat se enkrat v mojem imenu poljubi mater in Leno. K zadnjemu posilku bom legel kot bi legel v materino naročje. Ne bo se hudovala nad menoj. Nežno in tiho me bo pogladila po čelu in zaspal bom mirno kot otrok pod božajočo roko. Tudi Ti me ne zavrz, moja ljuba, hrabra sestra, kajti ljudje smo iz različne stvarine.

Odpušči mi, da Ti napravljam to bolečino. Poljubi mater in z Bogom!

Tvoj brat

Fred.

Z velikimi, žalostnimi očmi gleda Juta pismo. Za njo bi bila velika olajšava, ako bi mogla glasno krikniti. Tudi tam sedi mati — njena obžalovanja vredna mati, ki ničesar ne sluti. Juti je, kot bi se morala zadušiti pod to neizmerno muko. Fred, njen tako goreče ljubljeni brat, mrtvec — trd — mrtvec! Tam pa sedi mati in zanj plete nogavice. "Zadnja nogavica", je rekla ravno prej. Zares — bila je zadnja — zadnje delo ljubezni za ljubljenega sina!

Ali je to mogoče? Ali je še pri pameti? Ali ne vidi strahov?

Juta se spomni na klic, ki ga je slišala opolnoči in ki jo je zbudil iz spanja. O polnoči? Ali je tedaj brat še zadnjikrat zaklical njeno ime? Ali se je to strašno že zgodilo, ali pa je bilo še mogoče preprečiti?

Juta skoči na noge; novo upanje jo navda in zmedeno gleda okoli sebe. Tedaj pa pade njen pogled na brzojavko, ki še ni bila odprta.

S tresočimi rokami poseže po njej in jo odpre. Brzojavka pa ni prišla od Lene, temveč od obersta Heydena, ki je bil Fredov poveljnik. Juta se stresne po celim životu in s široko odprtimi očmi bere:

— Poročnica Alfreda Falknerja je njegov sluga danes zjutraj v njegovem stovanju našel mrtvega. Navzočnost katkega sorodnika je nujno potrebna.

Heyden, oberst.

Juta se zlekne na stol. Sedaj je šele razumela vso strahoto, vse nedomoljivo; sedaj je bilo izgubljeno vse upanje.

Kaj naj stori?

Za nobeno jasno misel ni bila sposobna. Ta vest je skalila njene sicer jasne duha in je uničila njeno odločnost. Samo eno je vedela: ako mati izve za to strašno novico, bo njena smrt.

Vzdih ji privre skozi ustnice. Nato pa se ožunači in vstane. Nekaj se je moralo zgoditi. Morala je iti k Fredu, še enkrat je morala pogledati v njegov tih obraz in mu prineset svoje odpuščanje. Pri vsaj bolesti, ki jo ji je povzročil, je mislila samo na to, kako rada ga je imela. V bolesti se ji krči srce.

Kaj naj stori?

K mizeri ne more, saj sedaj ne. Morala bi krikniti, ko bi začela zahtevati. Nič več ji ni mogla kazati smehljajočega obraza.

In v njeni srčni bolesti se spomni prijatelja svojega očeta, dr. Gregorja, ki je pomagal in svetoval v marsikateri stiski, ki je že pogosto težila njeno dušo. Da, k njemu in njegovi ženi mora iti; tema dvema dobrima, ljubeznivima človekoma mora potežiti svojo bol. Pomagala ji bosta, da bo mogla prenesti ta strašni udarec usode.

Naglo skrije pismo in brzojavko v ročno torbico ter gre tiho v kuhinjo. Mina jo prestrašena pogleda.

— Za božjo voljo, milostljiva gospica, nekaj vam ni prav? — zakliče in sklene roki.

Juta požira naraščajočo bolest. V bolečini se ji zategnejo ustnice.

— Strašno me boli glava, Mina; in za nekaj časa moram na sveži zrak. Pa veste, da je mati takoj v velikih skrbih, in to ne sme biti. Skrivaj grem iz hiše. Dobro pazite na njen zvonec. Ako vprša po meni, recite ji, da sem naglo odšla, da kupim barve.

Mina prikima.

Da, milostljiva gospica, samo pojdite. Bom že vse naredila. Ali nečete potožiti malo kisa? To večkrat pomaga.

Juta samo tiho odkima in odide.

— Menda ne bo bolela; tako slabo izgleda, — si misli Mina. S težkimi nogami, kot svinee, zapusti Juta hišo. Dr. Gregor je stalnoval v bližini. Juta in mati sta se po očetovi smrti preselili tusem, da so bile blizu svojega zdravnika. Kadar je mati dobila srčne krče je morala biti zdravniška pomoč takoj pri rokah.

(Dalje prihodnjik.)

AMERIŠKA BOJNA LADJA ZA PREVAŽANJE AEROPLANOV

Ob priliki prihoda ameriške vojne mornarice v New York, je predsednik Roosevelt mornarico nadziral. Na sliki je ladja za prevažanje aeroplanov "Langley", ki je bila zasidrana pod Brooklynskim mostom.

Iz Slovenije.

Po toči prizadeta škoda na Dolenjskem je velika.

Toča, ki je padala v sredo 30. maja po različnih krajih Dolenjske, kar smo že poročali, je hudo prizadela tudi vasico Svibno, ki stoji okrog razvalin gradu Ostrovrharjev.

Usodnega dne so se nad Kumom zbrali črni oblaki, in je kazalo, da pojde mevihta proti Ljubljani, ker je gnil veter oblake v tej smeri. Pritisnil pa je na gmoto črnih oblakov sever in mevihta se je odločila na Dolenjsko. Od Kuma se je usmerila na Kladje in Mimo. Na tej poti je nasula ledenega zrnja najprej na Svibno, na južni strani Kuma. Pol ure je klesala in pobelila vsa polja. Na nekaterih krajih je obležala do drugega dne.

Žene in otroci so jokali, ker jih je toča v tako kratkem času, spravila skoro ob ves pridelek, ki je obetal prav lepo. Trta se je dobro obrasla in pričela cveteti. Sadje je obljubljalo obilen rod. Poljski pridelek so se najlepše razvijali. Prišla pa je toča in uničila vse kmetov trud.

Vinogradi so zdaj kakor goličave; videti je le napol gola stebila, ki imajo še nekaj razcefranih listov. Zaradi prevelikih ran pas so ti listi na soncu porjaveli in bodo odpadli. Grozdi, kar jih je še ostalo, ne bodo dozoreli, ker so jagode ranjene in bodo zaradi tega odpadle. Vinograd, ki bi moral dati 30 do 40 veder vina, ga ne bo dal zdaj niti enega. Češnje je polvečini odbilo. Neželo je ostalo še na drevu, a je obkoljeno, da je vse črno in bo segnilo. Tudi od ostalega sadja je prav malo pričakovati. Orehi, ki so bili zdaj še nežni in mehki, so bili tako obkoljeni, da se počrnili in odpadajo. Poljski pridelek so razen krompirja, ki se bo še obrasel, močno poškodovani. Žito bodo morali ponekod pokositi. Travniki so kakor zhojeni. Huda bo košnja. Mrve bo mnogo manj, kakor so jo pričakovali, ker bodo morali pokositi še neželo travo, da ne segni, je še to, kar je ostalo.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

Kmetje, ki so povečini siromaki, so potrebni nujne pomoči. Ra-deška občina je določila komisijo, da oceni škodo.

Vas proti vasi z orožjem.

Med prebivalstvom vasi Vitanoceev in Kozjega v belopalanškem srcu se je že pred vojno li drobnico ali govedo na ta pašnika, ki sta si ga lastili obe vasi. Če so vitanovski pastirji prignali grobnico ali govedo na ta pašnik, so prišli Kozjani ter jim odgnali živino. Ravno tako pa se je zgodilo tudi Kozjanom, če so hoteli pasti svojo živino na tistem pašniku. Pred dvema letoma so Vitanovčani odgnali Kozjanom okoli 50 glav goveje živine in jim je niso vrnil, dokler ni oblast posegla v spor. Tedaj bi bilo brez dvoma prišlo do krvavega spopada, če bi bila živina last več gospodarjev. Vsa živina pa je bila last bogatega kmeta, ki ni hotel klicati sosedov na pomoč in se je takoj zatekel k orožnikom. Da bi se preprečili spopadi, so se prebivalci obeh vasi ob prigovarjanju oblasti sporazumeli, da bodo rešitev lastniškega spora prepustili razsodišču. To je naposled razsodilo, da pripada pašnik Kozjani.

Razsodba je postala pravomočna in so Kozjani pašnik pogostili ter prepovedali pašo tudi svojim ljudem. Vitanovčani, sicer nezadovoljni, z razsodbo, so se ji naposled vendarle pokorili, ker pašnik pač ni bil več pašnik. V zadnjem času pa so Kozjani spet pričeli pasti na nekdanjem pašniku in takoj za njimi so seveda tudi vitanovski pastirji vodili tja svoje črede. Pašnik je postal spet pašnik in stara pravda se je obnovila.

Te dni so vitanovski pastirji spet prignali na pogozdeni pašnik okrog 100 glav drobnice. Kozjani oboroženi s puškami in koli pa so pašnik obkolili, zaplenili tujo čredo in jo odgnali v svojo vas. Ko so pastirji sporočili, kaj se je zgodilo, je v Vitanovcih zavrelo. Vsa vas se je dvignila, oborožena na pohod proti Kozjemu. Vas so obkolili ter niso puščali nikogar iz vasi. Kozjane, ki so prihajali od drugod proti domu, pa so ustavili in pridržali kot tale. Do oboroženega spopada med obleganci ni prišlo, ker je bilo o zadevi pravočasno obveščeno sresko načelstvo v Beli Palanki, ki je poslalo v Kozje močan orožniški oddelek. Starodavna pravda se je tako obnovila in predstavniki obeh vasi zahtevajo novo komisijo, ki naj razsodi ne samo, kam pripada sporno zemljišče, marveč tudi to, kako se sme uporabljati.

Smrten padec s češnje.

4. junija zjutraj je obirala 40 letna Kata Koroščeva na Pečovju pri Teharju češnje. Na drevesu je izgubila ravnotežje in padla več metrov globoko. Pri padcu si je zlomila hrbtenico in si tudi močno pretresla možgane. Prepeljail so jo v celjsko bolnišnico, kjer je že ob 13.45 podlegla poškodbam. Koroščeva je gospodinjila svojemu bratu, ki je uslužben v šamotni tovarni v Storu.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

30. JUNIJA

21. Julija — 11. Avgusta

ILE DE FRANCE

7. Julija — 28. Julija

CHAMPLAIN

23. Junija — 14. Julija (opolnoči)

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

IZ TRME

Nadaljevanje s 3. strani.

Če mi poljubiš roko, ti vse odpustim.

Nisem hotel kapitulirati, dasiravno je gorela v meni želja, da jo zgrabim v naročje in poljubim.

— Varate se, gospodič, jaz nisem vaš zaročenec.

— Oho, ne samo to, kmalu boš tudi moj mož, — se je smejala Dora, — Poglej, sam si podpisal da se oženiš z menoj.

— To ni točno. Jaz sem podpisal, da se poročim z Doro Paravacini, vi pa se zavete Dora Franko.

Ona se je glasno zasmejala in se mi še bolj približala, tako da sem čutil njen dih.

— Vendar je vse v redu, dragi Franciško.

Dora je izvela iz nedrjaj neki papir. — Poglej, to je uradno po-verjeno potrdilo, da sta Dora Paravacini in Dora Franko ena in ista oseba. Kar pusti, jaz sem mislila na vse.

— Ali jaz vas ne ljubim več.

— Tudi to ni točno, kar pogledj v rokah imam pismo, v katerem mi potrjuješ, da me ljubiš in da se samo iz trme oženiš z drugo. Moraš mi priznati, Franciško, da sem celotvar izvrstno izvedla. Tata je bil ljut in je rekel, da bo vse stroške komedije postavil tebi v račun in odbil od dote.

Dora je stala zdaj prav pri meni in mi gledala naravnost v oči.

— Franciško, priznam, da si bil tedaj v onem sporu v pravu. Poglej, priznam to in ti stori, kar hočeš.

Kaj sem hotel storiti? Obječ sem jo in ji pritisnil poljub na njena vlažna usta.

Ko sem tisti večer sedel v salonu, sem vprašal Doro, kako je prišla na misel, da izvede celo komedijo.

— Stvar je zelo preprosta. Moja nova služkinja Marija Ravasio mi je rekla, da more človek tudi iz trme vse. Zakaj bi se torej tudi iz trme ne vrnil zopet k meni? Ona je vse pripravila, jaz pa sem ji obljubila, da jo obdržim za vedno pri sebi, ako bova mož in žena. Pristanem!

Advertise in

"Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POCVANJE

SHIPPING
NEWS

22. Junija: Venedican v Boulogne

23. Junija: Champlain v Havre Rex v Genoa

27. Junija: Aquitania v Cherbourg

New York v Hamburg

Olympic v Cherbourg

24. Junija: Sardinia v Trst

29. Junija: Statendam v Boulogne

30. Junija: Paris v Havre

Bremen v Bremen

Leviathan v Cherbourg

3. Julija: Lafayette v Havre

Albert Ballin v Hamburg

1. Julija: Washington v Havre

5. Julija: Berengaria v Cherbourg

6. Julija: Majestic v Cherbourg

7. Julija: Ile de France v Havre

Conte di Savola v Genoa

Europa v Bremen

11. Julija: Deutschland v Hamburg

13. Julija: Olympic v Cherbourg

14. Julija: Aquitania v Cherbourg

Vulcania v Trst

15. Julija: Champlain v Havre

17. Julija: Bremen v Bremen

18. Julija: Manhattan v Havre

Hamburg v Hamburg

20. Julija: Statendam v Boulogne

21. Julija: Paris v Havre

Leviathan v Cherbourg

Rex v Genoa

24. Julija: Europa v Bremen

25. Julija: New York v Hamburg

27. Julija: Majestic v Cherbourg

28. Julija: Ile de France v Havre

Note...

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

Slovenska koračnica (Pavčič)

Vsak zvezek po 30

8 mladinskih pesmi (Adamčič) 50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Šest narodnih pesmi (Prelovčič) 80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamčič):

I. zvezek 75

II. zvezek 75

Pomladanski odmevi, II. zv. 45

Ameriška slovenska lira

(Holmar) 1

Orlovski himne (Vodopivec) 1.20

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) —

Izšla Glasbena Matica 40

Narodna nagrobnica (Pavčič) 35

Gorski odmevi (Laharnar)

2 zvezka 45

DVOGLASNO

Naši himni 50

MEŠANI ZBORI:

Planinske, (Laharnar)

II. zvezek 45

Trije mešani zbori, Izšla Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini (Foerster)

Izšla Glasbena Matica 40

Gorske cvetlice, (Laharnar). Četvero in petoro raznih glasov 45

Jaz bi rad rudičih rož, Moški zbor z bariton solom in priradbo za dvospev 20

V pepelnici noči. (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester. Izšla Glas. Matica 75

Dve pesmi. (Prelovčič). Za moški zbor in bariton solo 20

PESMARICA GLASBENE MATICE

2. Koroške slovenske narodne pesmi. (Svkarščič), 2. zv. 30

MALE PESMARICE

St. 1. Srbske narodne himne 15

St. 1a. Što čutiš, Srbije tužni 15

St. 11. Zvečer 15

St. 13. Podoknica 15

Slavček, zbira šolskih pesmi — (Medved) 25

Lira, srednješolska, 1. in 2. zv. po 50

Trogladni mladinski zbor. Primeren za trogladen ženski ali moški zbor, 15 pesmi. (Prezel) 1

Mešani in moški zbori. (Aljaž)

3. zvezek: Psalm 118; Ti vese-lo pol; Na dan; Divna noč 40

6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo